

‘Een klein maar fijn debuut, waarin transseksualiteit op een eenvoudige, haast laconieke manier wordt beschreven. Van der Meer slaagt erin die stijl te laten overspringen op het onderwerp en prompt vraag je je af waarom er nog mensen zijn die raar doen over iets dat zo normaal is.’ – Bo van Houwelingen, *de Volkskrant*

‘Van der Meer schrijft opvallend goed, hij blinkt uit in dialogen en in suggestie. Haast onderkoeld vertelt hij in weinig woorden heel veel. *Welkom bij de club* is vaak om te lachen, maar ontroert ook.’ – Judith Eiselin, *NRC Handelsblad*

‘Zo schrijnend, hilarisch en ontregelend als Van der Meer de transitie heeft opgeschreven is in het Nederlandse taalgebied zelden vertoond.’ – *Dagblad van het Noorden*

‘*Welkom bij de club* is een zeer sterk debuut waarin een gecompliceerd onderwerp op een lichte toon wordt beschreven. Een verwarrende, ontregelende, overtuigende en heldere roman over onduidelijkheden. Soms hilarisch, soms schrijnend, van het begin tot het eind geslaagd.’ – *Leeuwarder Courant*

‘Met de nodige humor schetst Thomas van der Meer in *Welkom bij de club* hoe het is om in transitie te gaan.’ – Renée Brouwer, *Grazia*

‘Het is te hopen dat Van der Meer doorgaat met schrijven.’ – Coen Peppelenbos, *Tzum*

‘Een knappe prestatie.’ – Pim Lammers, *Winq*

‘Wat een ontzettend goed boek, wat prachtig en ontroerend. Dikwijls zat ik met tranen in mijn ogen en ik heb ook veel hardop gegrinnikt.’ – Ilse Warringa

‘Een bijzonder geslaagde debuutroman [...] Thomas van der Meer haalt de transervaring uit de schaduwen en draagt zo bij aan de normalisering en acceptatie van trans in de maatschappij vandaag.’ – ZIZO

‘De stijl van Van der Meer is opvallend gaaf en opmerkzaam.’ – Marieke van Twillert, *Medisch Contact*

‘Bijna laconiek en met veel humor, geeft hij een inkijkje in het leven van iemand die in transitie gaat. Juist die lichtheid waarmee hij zoiets ingrijpends beschrijft, maakt het boek ontzettend goed.’ – *Queer boeken*

‘Een aanrader. Thomas beschrijft zijn zoektocht op een toegankelijke, onderkoelde en ontroerende manier, met humor. Zonder dat het sentimenteel of over de top wordt. [...] Dit boek zou verplichte kost moeten zijn op middelbare scholen. Het zou zoveel getreiter en onbegrip kunnen voorkomen.’ – Wieke Biesheuvel, *Libelle*

Thomas van der Meer
Welkom bij de club

roman

UITGEVERIJ PLUIM
AMSTERDAM/ANTWERPEN

Eerste druk, oktober 2019
Tweede druk, januari 2020
Derde druk, oktober 2024

© Thomas van der Meer

Omslagontwerp Dog and Pony
Omslagbeeld Lyanne Tonk
Typografie binnenwerk Michiel Niesen, Haarlem
Auteursfoto Merlijn Doomernik
Productiebegeleiding Tim Beijer
Drukkerij Wilco, Amersfoort

ISBN 978 94 929 2873 3
NUR 301

www.uitgeverijpluim.nl

Ik was jaloers op een jongen in de straat omdat hij Thomas heette. Thomas was mijn favoriete naam. Zelf wilde hij liever Michael heten, want hij was fan van Michael Jackson.

‘Hoe wil je heten?’ vroegen we elkaar toen we gingen spelen.

Hij was Michael, maar ik geen Thomas, omdat dat zijn echte naam al was. Ik noemde mezelf Jari. Als Michael Jackson en Jari Litmanen renden we door de straat. Twee smalle ribbenkastjes. Allebei droegen we een korte broek en hadden we een warrige bos haar. Ik denk dat we beiden dachten dat we hetzelfde waren. Ik dacht dat in elk geval wel.

Van mijn moeder mocht Thomas bij ons logeren. We renden naar Thomas’ huis. Zijn moeder stond op een trapje in de keuken. Alle bovenste keukenkastjes stonden open en waren leeg. Het aanrecht stond vol potten en pannen en een emmer dampend water.

‘Nee,’ zei ze. Ze was aan het boenen en keek niet naar ons.

‘Van Jari’s moeder mag het wel,’ zei Thomas.

Thomas’ moeder stopte met boenen. Ze stapte van het trapje af en hurkte voor ons neer. ‘Jullie gaan niet

bij elkaar slapen, omdat jij een jongen bent,' zei ze tegen Thomas. Toen keek ze mij aan. 'En jij bent een meisje.'

Ik ging liever niet met Thomas mee naar huis. Eén keer bleef ik bij hem eten, we hadden die dag carnaval gevierd. Ik was Scott van de *Thunderbirds*, mijn moeder had avonden achter de naaimachine gezeten om het pak te maken. Een lichtblauw pak met een sjerp over mijn schouder en het logo van de *Thunderbirds* erop. Thomas was bruin geschminkt en droeg een afropruik. Hij was Michael Jackson.

Thomas' moeder praatte te hard tegen hem, alsof hij doof of ver weg was. Zijn vader zette een witte plastic zak van de snackbar op tafel en daarna moesten we bidden. Ik vouwde mijn handen en deed mijn ogen dicht, maar ik bad niet. Met patat had God niets te maken.

Thomas en zijn ouders gingen heel vaak naar de kerk. Wij gingen ook naar de kerk, maar niet elke week, mijn moeder zei dat je het niet zo nauw hoeft te nemen. Ik ging wel naar catechese, samen met Thomas. Een keer moesten we van de pastoor opschrijven van wie we het meeste hielden. Ik schreef mijn moeder op. Thomas schreef ook mijn moeder op.

Toen ik vijf was wist ik zeker dat de schooldokter erachter zou komen dat ik een ziekte had. Vooral voor mijn moeder vond ik het erg. Op een poster met steeds klei-

neren cirkels moest ik aanwijzen aan welke kant de cirkels open waren en met een koptelefoon luisterde ik naar pieptonen. Daarna werd ik gewogen en gemeten.

‘Nu even je broekje uit,’ zei de schooldokter.

Hij keek.

Hij ging achter zijn bureau zitten en zette een vinkje op het formulier. ‘Prima,’ zei hij. Ik was alleen wat te licht, dat moesten we in de gaten houden.

Ik keek naar mijn moeder. Zij vond het ook prima en zou het zeker in de gaten houden.

‘Ik dacht dat de dokter zou zeggen dat ik een erge ziekte had,’ zei ik toen we naar huis fietsten.

‘Waarom dacht je dat?’

Maar ik kon niet uitleggen wat ik zelf niet begreep.

Ik had een terugkerende droom waarin ik door de straat naar huis wandelde. De plek waar ik ons huis verwachtte was leeg. Het was een onbebouwd stuk grond met aan weerszijden de huizen van de burens. Er waren geen sporen van instorting of brand. Ons huis had er gewoon nooit gestaan, zo leek het. Naast de lege plek was de buurman zijn voortuin aan het schoffelen alsof er niets aan de hand was. Niemand zou mij geloven als ik zei dat ik hier woonde. Paniek perste de lucht uit mijn longen. Waar waren mijn vader en moeder? Waar moest ik nu heen?

In de droom kon ik me niet herinneren dat ik eerder had gedroomd dat mijn huis weg was, daardoor was het

elke keer even erg. Op dezelfde manier schrok ik telkens weer van mijn lichaam alsof het de eerste keer was. Ik kon er niet aan wennen. Net als in de droom wist ik niet naar wie ik toe moest. Net als in de droom wist ik zeker dat niemand mij zou geloven.

‘Ben jij een jongen of een meisje?’ vroegen de kinderen op de camping in Frankrijk.

‘Een jongen,’ zei ik.

‘Hoe heet je?’

‘Thomas.’

Zij heetten Brenda, Annemiek en Tim. De camping lag hoog op de rotsen en keek uit over zee. Soms voer er een lang, plat schip voorbij. We volgden het pad naar beneden, naar het strand om in de ondiepe baai te snorkelen. Brenda en Annemiek droegen een badpak en Tim en ik hadden een zwembroek aan. Ik was tien. Na de zomervakantie ging ik naar groep acht. Mijn borst was plat, maar ik wist dat dat niet zo zou blijven. Achter mijn tepels groeide een hard schijfje. Toen ik tot mijn middel in de zee stond en de anderen kopje-onder waren, bleef ik stilstaan. Ik moest dit moment goed in me opnemen, want dit was de laatste keer dat ik alleen een zwembroek kon dragen. Ik voelde het zand onder mijn voeten, de deining van de zee en de zon op mijn borst.

Ik vertelde Brenda hoe je het verschil kunt zien tussen een mannetjes- en een vrouwtjeskrab: het schild van het

mannelijke loopt op zijn buik in de vorm van een punt en bij het vrouwtje in een ronde vorm met vakjes, zoals een bijenkorf. Sindsdien vroeg ze telkens als we een krab tegenkwamen of ik hem wilde omdraaien. De krabben maaiden traag met hun poten als ik ze oppakte. Nadat we het geslacht hadden vastgesteld zette ik ze heel voorzichtig terug. Ook de krabben die hun poten niet bewogen zette ik voorzichtig terug, ook al wist ik bijna zeker dat ze dood waren.

's Avonds stond Annemiek voor onze tent, ik moest met haar meekomen. Achter het washok vertelde ze dat Brenda verliefd was op mij. Gelukkig gingen we de volgende dag naar huis. Ze zou er nooit achter komen dat ik had gelogen. Want Brenda, Annemiek en Tim hadden niet gevraagd of ik een jongen of een meisje was zodat ik kon kiezen, maar omdat ze dat wilden weten. En het was mijn lichaam dat waar was, meer waar dan ik.

De zomervakantie was voorbij en ik fietste naar school. Bij het oversteken van de ringweg wilde ik aangereden worden door een auto. Misschien werd ik dan opnieuw geboren, als een jongen.

Mijn moeder vroeg wat ik wilde zijn, maar ik wist het niet.

'Volgende week moet je het weten,' zei ze.

Een week later wist ik het nog steeds niet, dus kon

ze geen pak voor mij maken. Ze borg de naaimachine weer op en we gingen naar een winkel voor carnavalskostuums.

Ik slenterde achter haar aan door de gangpaden. Ze pakte een ridderpak met een helm en een zwaard uit het rek. Ik schudde mijn hoofd. Ze pakte een cowboypak met een hoed en een riem met twee pistolen eraan.

‘Die is niet voor meisjes,’ zei ik.

We gingen naar de meisjesafdeling. Het minst erge was het heksenpak. Dat had een lange zwarte cape.

Ik ging naar het carnaval in het heksenpak. Onderweg naar de waarzegster kwam ik de meester tegen, die ook verkleed was als heks. We waren naar dezelfde winkel geweest, onze puntmutsen waren identiek. Ik stond een hele tijd naar hem te kijken.

‘Jij krijgt vier kinderen,’ zei de waarzegster. Dat zag ze in haar glazen bol. ‘Je gaat iets in de zorg doen, verpleegster of tandartsassistente, en je wordt tweeëntachtig jaar.’

‘Oké,’ zei ik.

Ik vroeg aan Thomas of dat oud was, tweeëntachtig jaar.

Hij haalde zijn schouders op. ‘Mwah.’

Thomas droeg zijn Michael Jacksonpak weer. Hij ging elk jaar zo, in hetzelfde pak. De broek was inmiddels veel te kort.

In mijn puberteit dacht ik een tijdje dat het normaal was dat ik me zo voelde, door iets wat ik bij Oprah Winfrey had gezien. Er was een vrouw te gast die vertelde dat haar golden retriever opeens boven op haar was gesprongen toen ze op de bank zat. Hij had zijn snuit hard in haar borst geduwd. Omdat het pijn deed legde ze haar hand op haar borst en toen voelde ze het knobbeltje.

‘Wat goed van je hond,’ zei Oprah. ‘Anders was je er nooit achter gekomen dat je borstkanker had.’ De hond rende het podium op en iedereen klapte.

Hieruit maakte ik op dat het normaal was dat mensen hun lichaam vreemd vonden. Die vrouw zou nooit aan haar eigen borsten hebben gevoeld, je had een hond nodig om erachter te komen dat je borstkanker had.

In *Big Brother* zag ik een transseksuele vrouw. Eerst wist niemand dat ze trans was, want dat kon je niet zien. Ze had seks met een andere deelnemer, een man. Toen een paar weken later bleek dat ze trans was vond iedereen dat heel erg voor die man. Na *Big Brother* kwam ze op tv in reclames voor webcamseks.

In *The Jerry Springer Show* zag ik een jongen die aan zijn vriendin vertelde dat hij trans was. Het publiek zat te joelen.

‘Maar we hebben seks gehad,’ zei zijn vriendin. ‘Ik heb je pik in me gevoeld.’

‘Die was van plastic,’ zei hij.

Ik dacht, dat ben ik ook niet. Dáár hoor ik in elk geval niet bij.

Ik moest een opleiding kiezen, maar wist niet wat ik wilde worden. Het lukte me niet om een toekomst voor mezelf te projecteren. Ik zag mezelf gewoon niet voor me.

Ik ging op een kantoor werken en er gingen jaren voorbij die allemaal hetzelfde waren. Ik werkte, betaalde de huur, at voor de tv en las boeken. Het liefst las ik romans die me er niet aan herinnerden dat ik een boek aan het lezen was; verhalen waarin weinig gebeurde en veel werd gedacht werkten het best.

De overheid bofte maar met mij. Je zag en hoorde me niet, ik was de braafste burger van het hele land. Ik bedacht dat daar iets tegenover zou moeten staan. Belastingverlaging bijvoorbeeld. Maar toen realiseerde ik me dat ik door mijn gebrek aan ambitie niet hoogopgeleid was en geen goede baan had, en dat dat ook nooit zou veranderen. Ik betaalde daardoor al weinig belasting, dus het was onredelijk om nog minder te willen betalen.

Toen ik drieëntwintig was wilde ik een vriend. Op een datingsite maakte ik een profiel aan en verschillende kandidaten meldden zich. Ik koos een ambtenaar, hij heette Arno. Op onze eerste afspraak gingen we naar Den Haag, daar kende hij de weg.

‘Kijk, daar werk ik,’ zei hij, en hij wees omhoog naar een glanzend kantoorgebouw.

Op het terras op het Plein dronken we koffie en praat-
ten over boeken.

‘Wat ben je nu aan het lezen?’ vroeg hij.

‘Een bundel van Martin Bril met verhalen over Ne-
derland,’ antwoordde ik, en ik pakte het boek uit mijn
tas. ‘Ik ben nu bij een verhaal over bushokjes. Het is heel
mooi.’

Arno bekeek de kaft en legde zijn hand erop. Hij had
grote, knokige handen, een hoekig hoofd en een brede
mond. Dat vond ik mooi.

Hij bladerde door het boek. ‘Ik ga er nu niet in lezen,
want jij bent bij me,’ zei hij. ‘Dan is lezen zonde van de
tijd.’ Hij sloeg het boek dicht en legde het op tafel.

Vier afspraken later vroeg hij of ik met hem een week-
end naar het vakantiehuisje van zijn ouders wilde. Het
huisje stond in Duitsland. Hij vertelde over oerbossen
en kastelen. Ik wilde graag met hem mee.

Later die dag zat ik in de trein naar huis. Buiten was het
donker, in het raam zag ik de weerspiegeling van de ver-
lichte coupé. Ik keek naar mijn spiegelbeeld, een meisje.
Wat als Arno erachter kwam dat ik eigenlijk homo was?
En als ik met hem naar het huisje in Duitsland ging, dan
moest ik waarschijnlijk met hem naar bed. Dat wilde ik
wel, maar niet zoals hij dat wilde. Ik zou kunnen doen
alsof ik het lekker vond, maar dan zou ik dat de rest van
mijn leven moeten volhouden.

Arno belde en ik nam niet op. Hij stuurde berichten waar ik niet op reageerde. Na een week stond hij voor de deur. Hij drukte lang op de bel, maar ik deed niet open. Toen hij weg was ging ik de trap af naar de voordeur en trok de bedrading van de deurbel los.

Een paar dagen later was hij terug. Hij klepperde met de brievenbus en gooide er een brief doorheen waarin hij vroeg waarom ik zo deed en vertelde dat hij van zijn huis naar mijn huis was gefietst. Dat was vijfentachtig kilometer, en nu moest hij diezelfde afstand weer terug.